

ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2019/2020 ГОДИНА

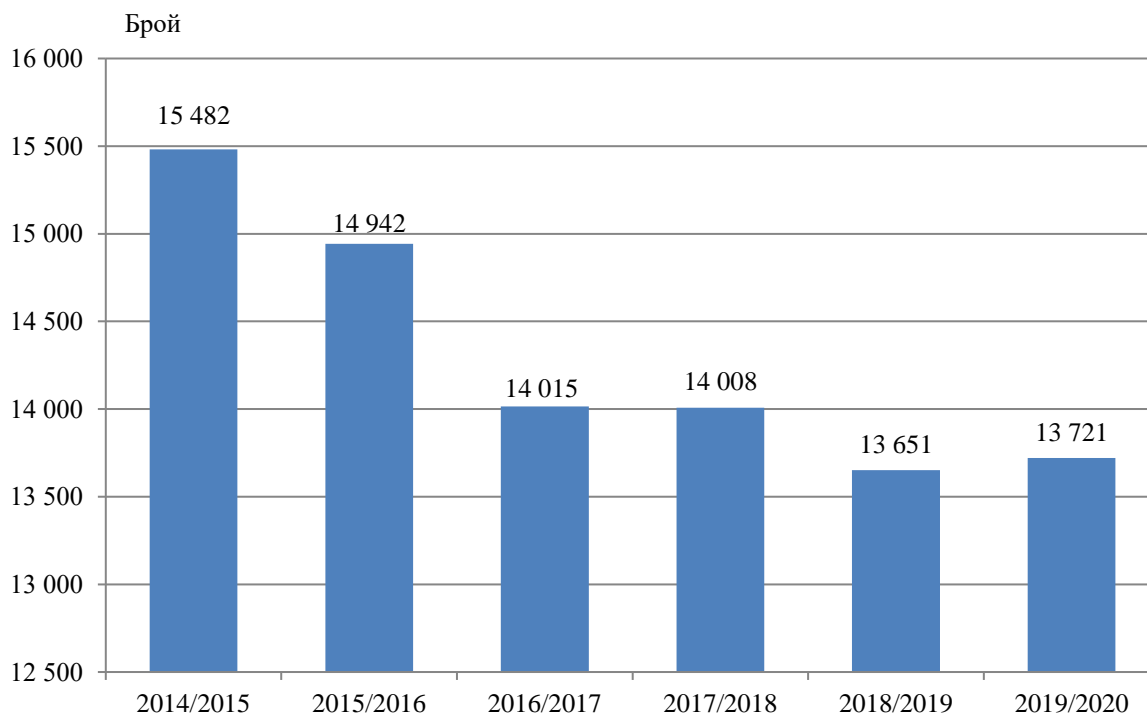
Основните резултати от провежданите от Националния статистически институт (НСИ) ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции на територията на област Бургас, са следните:

- През учебната 2019/2020 година в детските градини са записани 13 721 деца;
- През 2019 г. завършилите средно образование в общообразователните и професионални училища са съответно 1 502 и 1 351 ученици;
- Записаните в различните степени на висшето образование за академичната 2019/2020 учебна година е 6 091;
- Към 31.12.2019 г. за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ се обучават 39 лица.

Предучилищно образование

Към 1.12.2019 г. в област Бургас са функционирали 109 самостоятелните детски градини с директор, като броят им в сравнение с предходната учебна година остава непроменен. В тях са записани 13 721 деца, от които 7 092, или 51.7% са момчета (фиг. 1).

Фиг. 1. Деца в детските градини в област Бургас

Местата в детските градини се увеличават от 14 259 за учебната 2018/2019 г. до 14 470 за 2019/2020 година.

Обхватът на децата в детските градини, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹, за учебната 2019/2020 година е 80.0%, или 0.7 процентни пункта повече спрямо учебната 2018/2019 година.

Средният брой деца в една детска градина за областта е 126 (118 за страната) през учебната година. Една група се формира средно от 25 деца (23 за страната).

Педагогическият персонал, зает в детските градини, е 1 170, от които 1 103 са детските учители. В сравнение с предходната учебна година, общият брой на педагогическия персонал се намалява с 0.6%, в т.ч. броят на детските учители - с 0.4%.

Общо образование

Към 1.10.2019 г., учебни занятия в област Бургас се водят в 118 общообразователни училища, като в сравнение с предходната година броят им остава същият. Броят на учениците в общообразователните училища е 37 079.

Разпределението на учащите в общообразователните училища в област Бургас по класове показва, че в начален етап на основното образование (I - IV клас) учат 16 128 ученици; в прогимназиален етап на основното образование (V - VII клас) - 12 605 ученици, а в VIII - XII клас - 8 346.

През учебната 2018/2019 година 1 311 ученици (I - XII клас) са напуснали общообразователните училища, от които 1 090 са се обучавали в основното образование (I - VII клас). От напусналите основно образование най-голям е относителният дял на напусналите по семейни причини - 505 (46.3%), следван заминалите в чужбина - 377 (34.6%) и на напусналите поради нежелание да учат - 154 (14.1%)

През 2019 г. завършилилите основно образование в общообразователните училища на област Бургас са 3 733 ученици.

През учебната 2019/2020 г. диплома за завършено средно образование в общообразователните училища на областта, са получили 1 502 души. В сравнение с предходната учебна година броят им намалява с 6.1%.

Относителният дял на децата в общообразователните училища, изучаващи чужди езици в началните класове (I - IV), е 79.1%, като от тях най-голям е дялът на изучаващите английски език - 87.7%, следван от изучаващите руски език - 10.0%

Учителите (без директори и заместник-директори с преподавателска заетост) в общообразователните училища са 3 003 през учебната 2019/2020 година.

¹Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възрастова група.

Професионално образование и обучение

Професионалното образование и обучение през учебната 2019/2020 г. в област Бургас, се осъществява в 17 професионални гимназии, 1 спортно училище и 1 училище по изкуствата. Общият брой на учащите в тях е 8 180.

В професионалното образование преобладават момчетата, които са 60.9% от общия брой на учениците в тази образователна степен.

През 2019 г. средно образование в професионалните гимназии, в спорното училище и училището по изкуствата с диплома са завършили 1 351 души. Степен на професионална квалификация по съответните програми е придобита от следния брой учащи:

- 106 ученици са получили втора степен професионална квалификация в професионалните паралелки;
- Трета степен професионална квалификация през 2019 г. са придобили 789 ученици.

През 2019 г. с диплома за завършено средно образование от училищата в системата на професионално образование и обучение са завършили 1 351 души - като завършилите в програми за придобиване на втора и трета степен професионална квалификация през 2019 г. са съответно 148 и 1 203 души.

При завършилите програми за придобиване на трета степен професионална квалификация най-висок е относителният дял на учениците, изучавали специалности в областите „Технически науки и технически професии”¹ - 34.9%, следван от този на учениците в „Услуги за личността” - 27.2%.

През настоящата учебна година учителите (вкл. директорите и заместник-директорите с преподавателска заетост) в професионалното образование са общо 596.

През 2019 година в програми за професионално обучение срещу заплащане за придобиване на степен на професионална квалификация в центрове за професионално обучение, професионални гимназии и професионални колежи са записани 621 лица на възраст 16 и повече години. По записани степени на професионална квалификация разпределението им е: първа степен - 344, втора степен - 203, и трета степен - 74.

Висше образование

През учебната 2019/2020 година общия брой на студентите в област Бургас, записани в четирите образователно-квалификационни степени „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“ е 6 091, което е със 118, или с 2.0%, повече в сравнение с предходната учебна година.

¹За професионалното образование и обучение областите на образование са представени според Списъка на професиите за професионално образование и обучение (утвърден със Заповед № РД 09-413/12.05.2003 г. на министъра на образованието и науката).

Колежи (образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“)

През учебната 2019/2020 година за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „професионален бакалавър“ в коледите се обучават 765 студенти, като спрямо предходната година техният брой намалява с 2 души, или с 0.3%.

През 2019 г. ОКС „професионален бакалавър“ са придобили 151 студенти, от които 93 (61.6%) са жени.

Преподавателите в коледите са 58, като от тях на основен договор са 38, или 65.5%.

Университети (образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“)

В област Бургас в университетите през учебната 2019/2020 година за придобиване на образователно-квалификационни степени (ОКС) „бакалавър“ и „магистър“ се обучават 5 287 души. В сравнение с предходната година техният брой се увеличава със 118, или с 2.3%.

През учебната 2019/2020 година студентите са обучавани от 491 преподаватели, от които жените са 294. На основен трудов договор работят 240 души, или 48.9% от общия брой.

През 2019 г. в област Бургас висше образование, степен „бакалавър“, са завършили 582 студенти, от които 367 (63.1%) са жени. През същата година ОКС „магистър“ са получили 605 студента, от които 435 (71.9%) са жени.

През учебната 2019/2020 година студентите - български граждани в област Бургас, са 5 224, или 98.8% от всички студенти в университетите.

Образователна и научна степен „доктор“

Към 31.12.2019 г. в област Бургас се обучават общо 39 докторанти, като 56.4% от тях са жени. Новоприетите докторанти през 2019 г. са 15, от които 10, или 66.7% са жени.

През 2019 г. образователна и научна степен „доктор“ са придобили 8 души, от които 7, или 87.5%, са жени.

Методологични бележки

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба на България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011), и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории. Основните понятия и определения на ISCED са планирани да бъдат международно валидни и съпоставими в пълния обхват на образователните системи. Класификацията се основава върху три компонента: международно одобрени понятия и определения, класификационни системи и картографиране на образователни програми и свързаните с тях квалификации в страните по света.

Националният статистически институт провежда ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учащи в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация. Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Представените текущи данни за училищното образование са несъпоставими с тези от предходни години поради съществени изменения в структурата на образователната система, произтичащи от Закона за предучилищното и училищното образование¹.

Повече информация и данни за наблюдение на работната сила са достъпни в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=42) и на сайта на НСИ, раздел „Образование и учене през целия живот“, (<http://www.nsi.bg/node/3374/>).

¹ Обн. ДВ, бр. 79 от 13 октомври 2015 г., изм. и доп. ДВ, бр. 98 от 9 декември 2016 г., изм. ДВ, бр. 105 от 30 декември 2016 г., изм. ДВ, бр. 58 от 18 юли 2017 г., изм. и доп. ДВ, бр. 99 от 12 декември 2017 г., изм. ДВ, бр. 24 от 16 март 2018 година.